

[Kai Moltke.]

den højtærede formand om tilladelse til et par citater. I Kooperationen, nr. 4 for 1965, bringes en lille notits fra Viby ved Århus, hvori der fortælles om vanskelighederne ved at få udlejnet nybyggeri. I Arbejdernes Andelsboligforening i Viby oplyser man,

„at foreningen har 600 mennesker på venteliste. Da man for nylig havde boliger til fordeling, måtte man spørge 200 mennesker fra ventelisten, før man havde det antal, der så sig i stand til at tage imod tilbuddet. Af de ca. 200 spurgte sagde kun 12-13 ja til en lejlighed. Resten sagde nej, fordi de kun ikke kunne klare indskuddet på ca. 5.000 kr.“

Men når vi har sådanne procenter rundt omkring i de sociale selskaber, hvordan vil så reaktionen på forespørgsler i henhold til ventelisterne komme til at se ud, når vi når op på 9.000-10.000 kr. i indskud — det dobbelte af det, der virkede som bremseklods i Viby?

Eller et andet lille eksempel, som jeg også gerne vil anføre. På generalforsamlingen i Åbenrå Andelsboligforening sagde formanden, at

„usikkerheden om vilkårene for det fremtidige byggeri og dets finansiering har medført, at vi indtil videre har stillet vore byggeplaner i bero.“

Ja men hvis det er eksempler fra den daglige praksis og det daglige liv, kan jeg ikke nøjes med at sige: det var godt, at vi ikke flyttede lånegrænsen; så er spørgsmålet, om man ikke, hvis det overhovedet skal blive de rigtige mennesker, de virkelig trængende mennesker, der rykker ind i nybyggeriet, må reducere beboerindskuddet. Det er mit forslag, at vi, så længe de nuværende rente- og finansieringsvanskeligheder er til stede, ved ændring af § 53 vender tilbage til nettolåneprincippet, for det anføres jo i betænkningen fra boligministeren og de 4 partier, at det er bruttolåneprincippets slåen igennem, som har bevirket, at man nu ikke behøver at flytte lånegrænser, idet det høje beboerindskud er nået uden det. Mine ændringsforslag på dette punkt tror jeg er temmelig nødvendige, temmelig begrundede, hvis man overhovedet skal tale om realistisk social boligpolitik her i landet.

Mit underændringsforslag til ændringsforslag nr. 3 vedrørende § 20 indeholder et perspektiv i retning af at flytte grænserne for det sociale byggeri og for tildelingen af dettes årlige rater, og når jeg har stillet det, er det, fordi jeg meget nødig vil lægge mig for meget ud med folk, som i alle tilfælde i deres principper og i deres ord slet ikke er så uenige med mig. Når jeg netop har foreslået at forhøje raten for det sociale, understøttede boligbyggeri, skyldes det et hjertesuk fra den ærede socialdemokratiske ordfører, hr. Axel Ivan Pedersen, og dette hjertesuk fremkom såmænd ved første behandling af det lovforslag, som vi nu vender tilbage til. Jeg kan ikke lade være med at citere:

„Den i boligloven af 1958 fastsatte sociale kvota på 10.000 boliger blev fastsat på grundlag af en årlig boligproduktion på ca. 22.000 boliger. Vi er nået op på over 33.000 boliger færdiggjort om året og kommer for indeværende år endnu højere, så det havde ikke været unaturligt, om den sociale kvota var forhøjet med 50 pct. i forhold til 1958, selv om en sådan forhøjelse vel nok måtte aftrappes over en 3-årig periode. Det må imidlertid ikke opfattes som en kritik af forslaget, men som et hjertesuk.“

Kan man gå med til at udlede praktiske virkninger af et hjertesuk, må man selvfølgelig give mulighed for at forhøje raten for det sociale byggeri.

Nu glemte det ærede medlem hr. Axel Ivan Pedersen jo at sige, at billedet er endnu grellere, for i 1961 havde man det perspektiv, at af 30.000 lejligheder skulle 20.000 lejligheder opføres som understøttet byggeri, dels socialt, dels privat. Når jeg altså foreslår netop tallet 20.000, tror jeg ikke, man skal sige overbudspolitik, for det var jo nøjagtig, hvad den tidligere boligminister mente skulle være grænsen for understøttet byggeri efter 1961-loven, og i dag producerer vi ikke 30.000 boliger, men er ved at overskride grænsen til de 40.000. Mens det støttede byggeri før udgjorde to tredjedele, nøjedes jeg med at foreslå halvdelen. Jeg indrømmer, det er alt for beskedent.

Det tredje spørgsmål, som jeg i mine ændringsforslag har taget frem som noget nødvendigt, hænger sammen med den simp-